

**POMENEK S CIRILOM ROPRETOM,
PRESEDNIKOM OBČINSKE GASILSKE
ZVEZE**

Gasilci hočejo več enakopravnosti

Prostovoljna gasilska društva so bila vse prevečkrat žrtve togih predpisov ali napačnega obravnavanja, zato je že skrajni čas, da se tudi tukaj napravi red. Novi zakon o zaščiti in obrambi naj bi tudi to prostovoljno humano dejavnost postavil na pravo mesto, pa čeprav seveda ob vse skromnejših finančnih možnostih. O tem smo se pogovarjali s predsednikom naše Občinske gasilske zveze, **Cirilom Ropretom**.

»Zadnje čase smo že večkrat sprožili vprašanje osnovne zaščite gasilcev. Radi bi namreč, da bi bil prostovoljni gasilec zaščiten tudi takrat, ko je poklican na intervencijo, ne pa da ga v tovarni čaka delavska knjižica, ko se vrne nazaj. Treba se je dogovoriti, kdo bo povrnil nadomestila za njegovo odsotnost. Na Zahodu imajo to posebej urejeno, zato bi bilo prav, če se tudi pri nas to uredi.«

– Menda niste preveč zadovoljni tudi z zavarovanjem gasilskih vozil . . .

»Res je, zadnje čase je v naših vrstah vse več kritik na račun zavarovalnic. Zakaj moramo biti gasilci vpreženi v isti voz, kot tisti, ki je vsak dan na cesti? Interveniramo le kakih petkrat ali šestkrat na leto, ali pa še tolikokrat ne, plačujemo pa enako zavarovalnino kot tisti, ki je vsak dan na poti. Prav bi bilo, da bi plačevali zavarovanje le po potnih nalogah, ali pa po posameznih intervencijah.

Ni nam tudi jasno, zakaj moramo plačevati gospodarski tok v gasilskih domovih. Zase ga bolj malo porabimo, kar ga, gre v glavnem za potrebe družbe.

Razen tega morajo gasilska društva plačevati tudi davek za gradbeni material in davek od raznih gasilskih prireditev, pa čeprav so sredstva, ki jih društva iz teh iztržijo, po večini namenjena le za vzdrževanje gasilske

opreme in orodja. Ali ima sploh še smisel, da pripravljamo veselice za dararje, namesto da bi ta denar porabili zase?»

Huda gospodarska kriza je torej tudi vas udarila po žepu . . .

»Sistem financiranja je zdaj slabši kot prej, ko so bili še sivi. Toda če je že kriza udarila po vseh, tudi mi gasilci ne bomo zahtevali od države nekaj, kar ni mogoče. Denar je kajpak potreben, predvsem za vzdrževanje najnujnejše gasilske opreme in vozil. Po predloženih letnih planih gasilskih društev, bi letos potrebovali natanko 88 milijonov, 950 tisoč tolarjev, dobili pa bomo v najboljšem primeru le 13 milijonov tolarjev. Ostalo bodo morala društva zbrati sama.«

– Preoblikovanje občin bo najbrž tudi od vaše OGZ terjalo reorganizacijo. Se nam zdaj obeta kar več družinskih gasilskih zvez?

Če naše Občinske gasilske zveze ne bo več, se bo ta razdelila na šest ali še več zvez, ki bodo ustrezale današnjim sektorjem. Zdajšnja OGZ pa se bo najbrž preoblikovala v Okrajno gasilsko zvezo.

Prav zdaj so v delu nove kategorizacije gasilskih društev, s katerimi bo natanko določeno, kakšna oprema, orodje in vozila pripadajo posameznemu gasilskemu društvu glede na požarno ogroženost njegovega kraja, tamkajšnjega prebivalstva in industrije. Isto velja tudi za gasilska društva v delovnih organizacijah. Pričakujemo, da bo novi zakon o zaščiti in obrambi poskrbel, da bodo morala tudi podjetja imeti svojo požarno službo, pač, glede na njihovo velikost in specifičnost. Danes podjetja propadajo, se organizacijsko spreminjajo ali še normalno poslujejo naprej, za požarno varnost pa se prav malo brigajo.«

BRANKO VRHOVEC

Ižanski gasilci pregledali svoje lanskoletno delo

Ižanski gasilci so se zbrali na svojem 109. občnem zboru. Pregledali so dela gasilskega društva v preteklem letu, predvsem pa so veliko pozornosti posvetili gradnji gasilskega doma na Igu. Po predvidevanjih naj bi zgradili gasilski dom Ig vsaj do podstrehe. Prijavljali so tudi gradbeno dokumentacijo za gradnjo doma, izvajali so nasip, me-teorno kanalizacijo, dovod elektrike, sekanje in razrez lesa.

Dela so se z vso zagnanostjo lotili nekateri člani GD Ig, ravno tako krajani Iga, pa tudi krajani iz Dobrave, Kremenice, Sarskega, Kot-Stajne, ki so z darovanjem lesa pripomogli, da se bo gasilski dom gradil. Vendar pa so za gradnjo gasilskega doma prepotrebna finančna sredstva, katera pa bo gasilsko društvo pridobilo z ustreznimi dokumentacijami. Zato so to gradbeno zadevo predali gradbenemu odboru za izgradnjo Gasilskega doma Ig. Na zboru je bilo pojasnjeno, da je bila finančna konstrukcija gasilskega doma poslana v obravnavo na več institucij, zadolženih za financiranje gasilskih društev, vendar še ni odgovora. Gasilci upajo, da bo gradbeni odbor vztrajen in pridobil finančna sredstva. Izražena je bila tudi zahvala Občinski gasilski zvezi (za nakazana finančna sredstva), članu društva g. Cotmanu (za izposlovanje plačila namembnosti zemljišča pri LO SO Vič-Rudnik) in g. A. Balantu (za izvedeno reklamno snemanje – s tem tudi pridobitev nekaj finančnih sredstev za gasilski dom IG) raznašalcem koledarjev ter vsem članom in nečlanom Gasilskega društva Ig za njihovo požrtvovalno delo, predvsem F. Kraljič in R. Šteblaj ml. za delo, ki sta ga opravila v korist društva. Posebna zahvala je bila izrečena tudi delovnim organizaci-

jam na območju KS Ig, predvsem Mizarstvu in tapetništvu Ig za delo na razrezu lesa ter delavcem LO za izkazano pomoč pri občnih zborih. Člani GD Ig so bili seznanjeni z občinskimi tekmovanji pionirjev.

V času novoletnih praznikov so predstavniki GD Ig obiskovali naša podjetja in obrtnike, kjer je prišlo do ugodnih odzivov, saj so pripravljene pomagati pri delu doma GD Ig, in sicer Klg pri izdelavi železnih konstrukcij in nepeljavi električnih instalacij, MIT Ig pri obdelavi lesa, Silvaprodukt pri premazih lesa, ravno tako so se odzvale tudi trgovine in obrtniki ter Osnovna šola Ljubo Šercer Ig – tudi to je denar, zato se bomo v to akcijo vključili tudi ostali »Ižanci« s svojim sodelovanjem.

Dom Gasilskega društva Ig bo namenjen vsem krajanom za kulturo, zabavo ter zbor krajanov.

Na zboru je bila dana tudi informacija, da pripravljiva GD Ig povežavo s slovenskimi društvi v tujini, zato je bil podan tudi predlog za ustanovitev komisije oziroma odbora za stike z društvi v tujini.

Gasilci so v nadaljevanju pregledali plan nabave GD Ig za leto 1992. Podano je bilo tudi poročilo o delu blagajnika in nadzornika odbora. Ugotovljeno je bilo, da GD nima novih članov. Na zboru je bil podan tudi predlog za člane novega upravnega odbora, gradbenega odbora, nadzornega odbora, častnega razsodišča. V zaključku zbor so se člani dogovorili o članarini.

F. Virant pa je bil izvoljen za častnega predsednika Gasilskega društva Ig.

BRANKA SREBOTNJAK

Novo društvo upokojencev na Vrzdencu

Do nedavna je bilo v KS Horjul eno društvo upokojencev, ki se je konec leta 1991 razdelilo na dve: eno ima sedež v Horjulu, drugo pa na Vrzdencu z zaledjem Žazar, Šentjošt, Butajnova in del Samotorice.

Društvo upokojencev na Vrzdencu ima trenutno 93 članov in zelo delaven odbor s predsednico Franciško Petrovčič, ki je še zelo čvrsta in zna poiskati tudi sodelavce. Kadar jo kaj skrbi, kot npr. organizacija proslave za dan žena, kar skače od hiše do hiše, malo vpraša, malo pove in teče naprej.

Doslej so se upokojenci na Vrzdencu zbrali dvakrat: na ustanovnem sestanku in 8. marca. Obakrat se jih je zbralo veliko, tudi iz Šentjošta in Butajnove, in zadovoljni so se razšli po kratkem kulturnem programu, pogostitvi z domačo pitico, piškoti in bobi. Tudi plesali so in domov so odhajali lepo pordelih lic tudi tisti najstarejši, ki imajo že krajši in drsajoči korak. Domače dobrote pripravijo upokojenke predvsem z Vrzdence, bobi

pa najlepše »ratajo« Ivanki Trček iz Medvedovega grabna. Doma se reče pri Medvedu, in ko se pogovarjamo, da Medvedka dela rahle bobse s paščkom, vemo za katero medvedko gre. Drugim se pa najbrž smešno sliši.

Kaj letos še načrtuje to najmlajše društvo v občini? Organizirali bodo krajše izlete peš, še marca bodo šli na Kožljek, kolezarili bodo, šli na izlet z avtobusom, vedno bodo imeli na očeh najbolj stare, ki mogoče ne morejo več iz hiše, stalno bodo v zvezi z občinskim društvom, (naša dobra zveza je Bine Otorepec) in še se bodo zbirali v GD na Vrzdencu, tako kot so se za 8. marec. Takrat bo predsednica spet v zraku, po vaseh bo dišalo po peki in gospa Medvedka bo polagala po mizi tiste s paščkom.

Spoštovani starejši krajan! Zbirajte se še in poveselite, pošimfajte malo in se prijateljsko pogovorite pa boste močni in vas ne bo nihče niti poskušal porivati k robu življenja.

JOŽE PRAPROTNIK

V gostilni Pečarič so odprli nočni plesni klub »Paradiž«

V znani gostilni Pečarič na Vrhovcih so krajem letošnjega februarja poskrbeli še za eno prijetno presenečenje. V prostoru, kjer so gostje vse do nedavnega igrali biljard, še poprej pa so se tu merili kegljaci, sta Jože in Majda Pečarič odprla nočni plesni klub »Paradiž«, ki je kot nalašč za ljubitelje večernega plesa in lahke plesne glasbe.

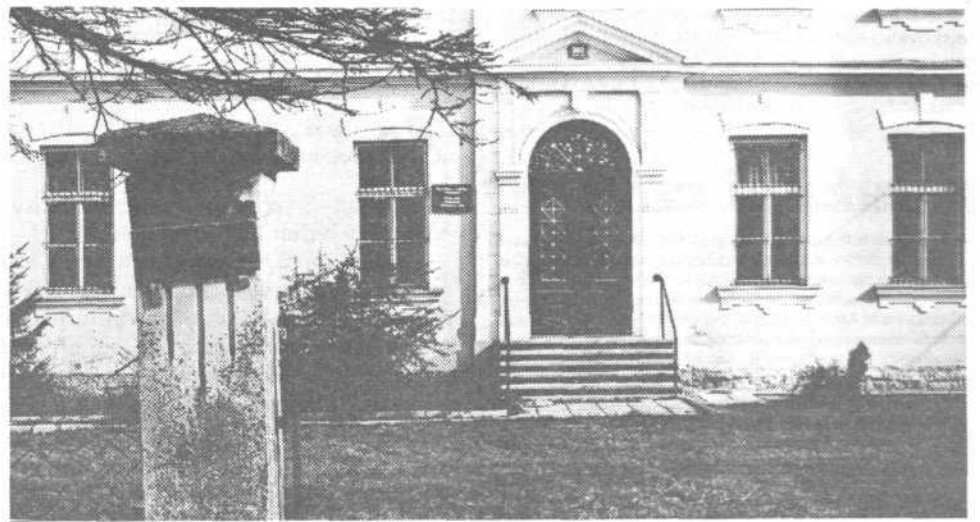
Prostor je urejen v pravcatem tropskem stilu, s tropsko ornamentiko in slikarskimi motivi, ne manjkajo niti palme. Likovna zasnova za takšno ureditev je nastala po zamisli akademskega slikarja Borisa Benčiča, ki ima med drugim v žepu tudi diplomu beneške slikarske akademije.

»Ljudje so že prav potrebovali tak klub,« nam je povedala domiselna lastnica Majda Pečarič. »Naš večerni program sprti prilagajamo željam gostov in njihovim finančnim zmožnostim. Ljudje si želijo prijetno plesno

glasbo, ki ni preveč doneča, tako da se lahko ob kozarčku tudi kaj pogovorijo. Program čisto popestrimo tudi s plesnimi točkami raznih plesnih šol. Še največkrat nastopa tu plesna šola Bolero. Sam lokal je zaprtega tipa, vstop vanj je možen samo v urejeni večerni toaleti. Klub ni diskoteka, namenjen je predvsem srednji in starejši generaciji, prihajajo pa tudi mladi, ki jim je všeč, da lahko pridejo »zrihtani«. Tudi ženske brez spremstva niso redke, opažamo, da jih je čedalje več, saj vse do zdaj v Ljubljani niso imele prostora, kamor bi lahko zahajale, ne da bi jih pri tem kdo nadlegoval. Za poslovne ljudi je klub kot nalašč, da po večerji malo stopijo vanj; včasih se tudi tako sklenejo kakšni posli.«

Za nočni plesni klub »Paradiž« vlada vse več zanimanja. Navsezadnje je tudi vstopnina kar sprejemljiva – 200 tolarjev.

B. VRHOVEC

O vdova tožna, zapuščena . . .

Kraj, naselje, vas ali del mesta, ki izgubi svojo šolo, je kot obglavljen, razvrednoten do tal in prav to se je zgodilo v nešteti krajih širom po Sloveniji, tudi na Barju, s šolsko zakonodajo iz let 1958, na osnovi katere so začeli ukiniti manjše šole. Postavlja se vprašanje, koliko imovine (inventarja) je bilo uničenega z vsemi temi nešteti spremembami in selitvami? Če pa k temu dodamo še škodo iz časov upora (1941–45), gre za neznanško veliko izgubo, ki jo je utrpelo šolstvo v teku enega samega pokolenja in tako samouničevanje se je dogajalo tudi na drugih področjih, ne samo v prosveti.

Nekaj tega, kar se je zgodilo na Barju: kje je

bogata šolska knjižnica, kje klopi, table, mize, omare, stoli? Kje je bronasti šolski zvonec, harmonij, telovadno orodje (koza, konj)? Kje so znamenite Lutzove peči, stenske ure iz učilnic, orodje za pouk sadjarstva, vrtnarstva (lopatice, motike)? Kje je poletna uta, senčnica, kje čebelnjak s številnimi panji in kje gospodarsko poslopje s kuhinjo? Kje so tople grede za zelenjavo in kje vrtnice grede s cvetočimi tulipani? Kam je poniknila polovica šolskega zemljiša in za njo še druga polovica s šolo vred? Preživela pa je vse te viharje majhna lesena oglasna deska, na stebri šolske ograje, postavljena 1938, nema priča opisanih dogodkov.

-ez-

Tradicija, običaji

Na Igu že dalj časa deluje odbor, ki poskrbi, da se vsako leto ob Pustu dostojno poslovimo od zime. Tako je bilo tudi v letošnjem letu, ko se je pustovanje pričelo na pustno soboto, nadaljevalo pa na pustni torek, ko je doseglo svoje »finale«, to je 3. marca, ko se je zbralo mlado in staro. Tudi letos so maskare predstavile dogodke iz preteklega leta v šegavi obliki. Sicer pa je na Igu vsako leto ob Pustu, ki je masten okrog ust, prijetno, Ižanci imamo pustno kamelo, glasbo, veselje otrok in odraslih – maskare, ki predstavljajo (čeprav v letošnjem letu v manjšem obsegu) že tradicijo našega kraja ob tem letnem času.

BRANKA SREBOTNJAK

Prvi april

Prvi april z ljudmi se šali.
Smeji se mu že gora Peca.
Špik Prisanuku se zlaže,
ta okrog ušes klofuto mu primaže.
V gozdu drevo drevesa vleče za nos.
Na travniku trava travi se zlaže,
rože okrog prinaša in laže,
da Pikapolonica kuha kašo.
vse to povzročil Prvi je april,
ki pravi je debeluh.
Drugi april pa spet je suh.

Z denarjem se ne kupi vsega

V denarnici denar imamo.
Človek veliko si ga želi,
a denarja nikjer preveč ni.
Če denarja dovolj imamo
za malico kupimo si salamo.
Dobre volje, veselja in miru
za denar ne moremo kupiti.
Brez denarja pa se razjezimo,
slabo voljo in sovraštvo pridobimo.
Tega se ne veselimo.
Tudi žalosti ne kupujemo,
ta kar sama rad pride,
počasi pa odide.

Jerneja Jeraj,

4. razred

Zavod za slepo in slabovidno mladino

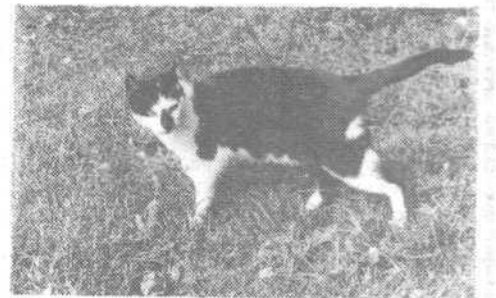
Pikičin drugi dom

Za srnico Pikičo bi se lanskoletna košnja kmalu usodno končala. Komaj kaka dva dni stara se je znašla v detelji, in kosilnica jo je zadela s strani, tako da niti na noge ni mogla. Vso neobgleno so jo našli Jeralovi z Dobrove in jo vzeli k sebi domov.

Zdaj je srnica, dali so ji ime Pikiča, odrasla in zdrava kot dren in je postala posebno veselje v Jeralovi domačiji.

»Samo ponoči imamo Pikičo notri, čez dan pa je zunaj, z nami gre v gozd, kamor gremo grabiti listje ali sekati drva, včasih pa gre z nami tudi na njivo,« pravi gospodinja Marija Jerala, ki se največ ukvarja z ljubko živalco.

B. VRHOVEC

Muca – rekorderka

V horjulskem Grabnu ne pomnijo mačke, ki bi polovila toliko miši in podgan, kakor muca na sliki. Ni bilo dneva, da ne bi prinesla tolste podgane ali miši, pa naj je bilo kot iz škafa ali žgalo, odnehal pa ni niti še potem, ko v ustih ni imela niti enega samega zoba več. Samo septembra 1990 je prinesla 18 podgan (videl sem jih na lastne oči). Pred dnevi pa je žal poginila.

B. VRHOVEC